

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de voorzitter van de commissie Leefomgeving

Datum
3 maart 2020

Onderwerp
Beleidsbrief terrassenbeleid

Ons kenmerk
DSB/2020.36
RIS304798
Contactpersoon
Henk Florisson
Dienst
Stadsbeheer
Afdeling
Beleidsafdeling Stadsbeheer
Telefoonnummer
14070
E-mailadres
henk.florisson@denhaag.nl
Bijlagen:
2

Op 26 juni 2019 stuurde de wethouder buitenruimte u een brief (RIS302730) met voorstellen voor de aanpassing van verschillende aspecten van het terrassenbeleid. Daarnaast werd in deze brief een stadsbrede proef aangekondigd met terrassen op parkeerplaatsen. Eind vorig jaar heeft over de voorgestelde aanpassingen een inspraakproces plaatsgevonden. Ook zijn de belanghebbenden uit de straten van de proef geënquêteerd. Er is voor de gekozen beleidsinzet in de meeste gevallen aanzienlijk draagvlak. Alleen over terrassen op parkeerplaatsen zijn de meningen verdeeld. Van zowel de algemene inspraakronde als de enquête in de proefstraten met parkeerplaatsterrassen zijn onderzoeksrapporten gemaakt. Deze vindt u als bijlage 1 en 2 bij deze brief.

In onderstaande paragrafen gaat het college in op de verschillende aspecten.

Het gesprek met de stad

De inspraak- en participatieverordening gemeente Den Haag 2012 beschrijft vier verschillende niveaus van inspraak. Het nieuw te formuleren terrassenbeleid is aan de stad voorgelegd op het niveau Adviseren.

Stadsbreed beleid

Tussen half oktober en half november 2019 zijn de 110 bestuursleden van wijk- en ondernemersorganisaties en leden van de brancheorganisatie Koninklijke Horeca Nederland (afdeling Den Haag) bevestigd. Eind november is een representatieve steekproef onder 512 Hagenaars gehouden. Daarnaast heeft een vragenlijst ook drie weken op de gemeentelijke website gestaan en is via de gemeentelijke kanalen verspreid. Dit leverde in totaal 3200 reacties op.

Enquête proefstraten parkeerplaatsterrassen

De proef met parkeerplaatsterrassen werd gehouden in de periode 15 juli tot 1 oktober 2019. Na afloop zijn naar bewoners/ondernemers in een directe cirkel rond de locatie van de proefterrassen enquêtes verstuurd. De enquêtes zijn alleen gehouden in straten en gebieden waar daadwerkelijk is deelgenomen aan de proef.

Het betreft Appelstraat/Vlierboomstraat, Piet Heinstraat/Prins Hendrikstraat, Fahrenheitstraat, Hooikade, Prinsestraat, Gedempte Burgwal en (Dunne) Bierkade. 1540 enquêtes zijn verzonden en 507 mensen hebben gereageerd.

Per onderdeel vindt u onderstaand de resultaten van deze participatie.

Algemeen

Terrassen mogen onder Hagenaars in zijn algemeenheid rekenen op een (redelijke) positieve beoordeling. Vaak worden gezelligheid en sfeer genoemd. Als het gaat over verbeterpunten noemen Hagenaars het meest de doorloopruimte op het trottoir, geluidsoverlast, netheid en uitstraling van terrassen. Slechts een klein percentage van de ondervraagden vindt terrassen geen verrijking. Als mensen gevraagd wordt naar het huidige beleid komt driekwart tot een positief oordeel. Dat zijn goede cijfers en het toont aan dat het stadsbestuur de afgelopen jaren op de goede weg was.

Wel stelt het college vast dat er scherp moet worden toegezien op de naleving van de regels en dat er ondernemers moeten worden aangesproken op slordige, onverzorgde en afgesloten terrassen en dat er handhavend moet worden opgetreden als ondernemers geen rekening houden met bereikbaarheid, verkeersveiligheid en doorloopruimte.

Terrasafscheidings

De voorgestelde lijn uit de brief van 26 juni 2019: *Momenteel zijn terrasafscheidings parallel aan de gevel niet toegestaan, omdat het de bedoeling is dat terrassen altijd onderdeel blijven van de buitenruimte.*

Veel ondernemers en terrasbezoekers hebben echter de behoefte aan beschutting tegen de wind. Het college wil hierin tegemoetkomen door parallelle terraschotten toe te staan als deze volledig transparant zijn, maximaal de helft van de breedte van het terras beslaan en maximaal 1,50cm hoog is. Voor terraschotten haaks op de gevel geldt dat deze maximaal 1,80cm hoog mogen zijn en dienen vanaf 1 meter hoogte transparant te zijn. Voor eilandterrassen veranderen de regels niet: daar mogen geen schotten.

Voor 78% van de geënquêteerden is het volledig afsluiten van terrassen aan de voorzijde een onwenselijke ontwikkeling. Uit de inspraak blijkt tegelijkertijd dat het voorstel om in beperkte mate transparante schotten toe te staan aan de voorzijde van een terras brede instemming heeft. Omdat deze regel kan rekenen op ruim voldoende steun in de stad zal deze daarom worden toegevoegd aan de terrasregels. Het college zal over deze wijziging van het beleid na vier jaar een evaluatie starten. We kijken dan of deze aanpassing niet op gespannen voet komt met het uitgangspunt dat terrassen een openbaar karakter hebben.

Recht voor de eigen gevel

De voorgestelde lijn uit de brief van 26 juni 2019: *In het terrassenbeleid is nu het uitgangspunt dat terrassen altijd recht voor de eigen gevel van de ondernemer staan. In de meeste gevallen is dat een goed uitgangspunt, maar er zijn toch plekken in de stad waar dat tot ongewenste beperkingen voor ondernemers leidt, bijvoorbeeld op pleinen en op hoeken van straten. En dat wil het college ook beter organiseren. Daarbij moet wel rekening houden met de belangen van andere ondernemers en bewoners.*

Het uitgangspunt blijft dan ook dat terrassen recht voor de eigen gevel staan. Daarvan kan alleen worden afgeweken onder de volgende voorwaarden:

- Een terras is niet of nauwelijks mogelijk direct aan en voor de gevel van de aanvrager.

- Andere activiteiten mogen niet gehinderd worden (zoals markten, evenementen en ambulante handel, openbare zitgelegenheden).
- Geen terrassen in groenvoorzieningen, er is een verkeersveilige inpassing en er is voldoende ruimte voor voetgangers, fietsers, laden/lossen en hulpdiensten, e.d.
- Jaarlijkse toetsing en nieuwe vergunningverlening (dus geen vijfjarige vergunningen). Hiermee ontstaat de gewenste flexibiliteit om in dit soort situaties sneller in de kunnen spelen op wijzigende situaties. Zo kan direct worden ingespeeld op nieuwe omstandigheden en nieuwe ondernemers die een zaak willen starten. In de horecasector vinden de ontwikkelingen immers snel plaats.
- Geen vaste objecten op het deel van het terras dat niet voor de eigen gevel ligt (zoals parasols in de grond of verankerde schotten).
- Hierbij wordt rekening gehouden met de belangen van derden.
Met het nieuwe beleid is het ook wenselijk dat het mogelijk wordt om soms iets te schuiven met parkeerplaatsterassen om ze beter in te passen en te voorkomen dat er gaten ontstaan die kleiner zijn dan een parkeerplaats.

Het beeld is ook hier dat deze beleidsaanpassing kan rekenen op steun. Afhankelijk van het onderzoek is maximaal 24% tegen deze maatregel. Daarom zal het college deze regel met ingang van het nieuwe seizoen toevoegen aan de terrasregels.

Terraspleinen

De voorgestelde lijn uit de brief van 26 juni 2019: *Op een aantal pleinen is sprake van een aaneengesloten terraszone. De terrassen zijn hier visueel dominant en dragen bij aan de uitstraling en levendigheid van deze pleinen. Ze zijn daarmee ook beeldbepalend en belangrijk voor de aantrekkingskracht van de stad. Dat is goed en dat willen we ook zo houden. Wel is het van belang dat op deze pleinen de toegestane terrasruimte optimaal wordt benut. Het ontstaan van 'gaten' op de terraslocaties leidt tot vermindering van de uitstraling van een terrasplein. Daarom willen we het alleen op de volgende pleinen mogelijk maken dat een ondernemer een terras kan exploiteren dat niet direct voor de eigen gevel is: Plein, Plaats, Grote Markt, Anna Paulownaplein, Kurhausplein, Driehoekjes, Visbanken, Rabbijn Maarssenplein, Stationsweg tussen Oranjelaan en Stationsplein. Vergunningen worden in die gevallen steeds voor één jaar verleend met een vergunningsperiode van 1 maart tot 1 maart van het daaropvolgende kalenderjaar; dit in tegenstelling tot reguliere vergunningen, die vijf jaar geldig zijn. Indien zich een onderneming vestigt in een van de andere panden dan verkrijgt deze met ingang van de nieuwe vergunningverleningsperiode het recht op een terras voor de eigen gevel. Bij evenementen, markten of andere bijzondere gebeurtenissen is het mogelijk dat de ruimte hiervoor beschikbaar moet worden gesteld. Het betreft dus geen "recht" voor 365 dagen per jaar. Daarom zullen voor deze pleinen aparte voorstellen worden gemaakt waarbij alle horecaondernemers aan zo'n plein evenredig ruimte krijgen. Voor deze pleinen komt de gemeente samen met de belanghebbenden tot een passend verdelingsvoorstel.*

De ruimte voor fietsnietjes, groen en zitbanken moet daarbij natuurlijk te allen tijde vrij blijven en is niet beschikbaar voor terrassen. Bij een herinrichting of vergroening van deze pleinen zal dan ook een nieuw verdelingsplan gemaakt moeten worden. Ook moet er altijd voldoende mogelijkheden blijven voor andere openbare functies, zoals openbare zitgelegenheid en ruimte voor spelende kinderen. Het verdelingsvraagstuk heeft dan ook alleen betrekking op de delen van de pleinen waar nu al terrassen staan en betreft niet een uitbreiding van de bestaande terrasruimte op deze pleinen.

Een zeer grote meerderheid van de deelnemers aan de participatie ondersteunen deze lijn. Dus ook hier geldt dat deze regel met brede steun kan worden ingevoerd. Deze regel wordt ook toegevoegd aan de terrasregels.

Speciaal punt van aandacht is nog wel het Prins Hendrikplein. Los van dit onderzoek zijn bij de gemeente diverse verzoeken binnengekomen om ook het Prins Hendrikplein toe te voegen aan deze reeks van terraspleinen. Het college is van mening dat dit plein een veelzijdiger karakter heeft dan alleen horeca. Ook buurtfeesten, speelmogelijkheden, een weekmarkt en diverse andere activiteiten hebben er in dit dichtbevolkte deel van de stad een plek. Het college is daarom ervan overtuigd dat aan gerechtvaardigde wensen uit de buurt tegemoet gekomen wordt door geen ruimte te geven aan verdere uitbreiding van terrassen op dit plein.

Parkeerplaatsterrassen

In de brief van 26 juni 2019 luidde het voorstel: *Er zijn nu verschillende straten met terrassen op parkeerplaatsen. Voorbeelden zijn Denneweg, Frederikstraat, Prins Hendrikstraat en Weimarstraat. In deze straten is (of was) de parkeerdruk onder de 90 %. Deze terrassen zijn meestal het hele jaar aanwezig. In de winterperiode maken deze terrassen vaak een verlaten indruk en worden ze voor andere doelen gebruikt: opslag, verkoop en als stalling. Dat is niet goed voor het straatbeeld. Daarom zullen met het nieuwe beleid de parkeerplaatsterrassen alleen toegestaan zijn in het terrassenseizoen, van 1 maart tot en met 31 oktober, parallel met de periode voor de strandpaviljoens. Doordat de terrassen in de winterperiode weg zijn, zijn er in die periode meer parkeerplekken beschikbaar.*

Voor bestaande parkeerplaatsterrassen geldt dat de vergunningen gewoon doorlopen en de regel pas zal gelden bij een nieuwe vergunningaanvraag. Voor vergunningen die aflopen bij de invoering van het nieuwe beleid geldt een overgangstermijn van een jaar. De bestaande rechten van zittende ondernemers worden in ieder geval voor één jaar voortgezet.

Nu geldt dat bij een trottoirbreedte van meer dan drie meter geen vergunning wordt afgegeven voor een parkeerplaatsterras. De gedachte daarachter is dat er op een breed trottoir voldoende ruimte is om daar een terras neer te zetten. Ter stimulering van terrassen in deze stad wil het college deze aanvullende voorwaarde laten vervallen. Ook deze ondernemers mogen een parkeerplaatsterras aanvragen.

Pilot 2019 met zomerterrassen op parkeerplaatsen

Het is tot nu toe niet mogelijk om parkeerplaatsen te gebruiken als terras in straten waar de parkeerdruk hoger is dan 90%. Daarom hebben we vorig jaar een proef gedaan met de zomerterrassen op parkeerplaatsen in de Reinkenstraat zonder de parkeerdruk te meten. Dat bleek een doorslaand succes. Er was een groot draagvlak bij ondernemers en bewoners en daarom gaan we daar mee door. Deze pilot is vooruitlopend op het nieuwe beleid dat het college op dit punt wil. Zij mogen ook nu weer in de zomermaanden een terras neerzetten op een parkeerplaats. Hiervoor geldt als termijn van 15 juli tot en met 30 september, een periode waarin de parkeerdruk sowieso lager is. Het college schat globaal in dat het om ongeveer 50 terrassen verdeeld over de stad zal gaan.

Omdat de Reinkenstraat zo'n groot succes was, wil het college ook zomerterrassen introduceren in winkelstraten, zoals genoemd in de Retailmonitor (RIS301527). Verder zijn er goede kansen om het gebruik en de beleving van de Haagse grachten verder te versterken. Daarom wordt de mogelijkheid geboden om ook op de kades van deze grachten zomerterrassen op parkeerplaatsen te hebben.

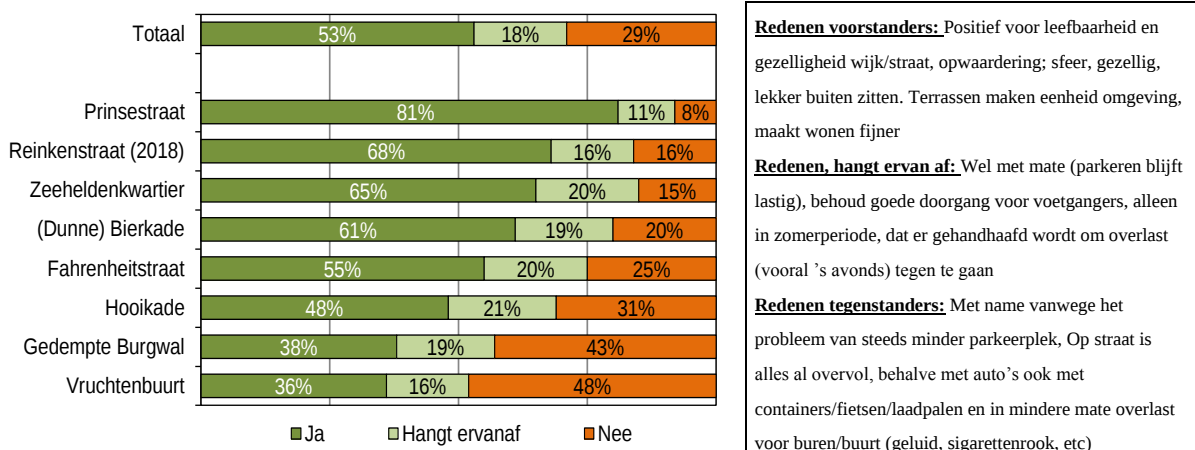
Het gaat dan over de volgende grachten: Zuidwal, Kortenaerkade, Veenkade, Toussaintkade, Noordwal, Hooikade/Hooigracht, Smidswater, Zwarteweg, Oranjevuitensingel, Uilebomen, Groenewegje, (Dunne) Bierkade). De volledige lijst van straten waar zomerterrassen in 2019 mogelijk zijn, vindt u in de bijlage.

De gemeente doet bij deze zomerterrassen, net als in de Reinkenstraat, geen toets op de parkeerdruk. Wel vindt steeds een toets plaats op de verkeersveiligheid. Tijdens de pilot wordt er streng toegezien op de vergunningsvoorwaarden (zoals de afscherming naar de weg van maximaal 90 cm), want met de veiligheid nemen we geen loopje.

Het college wil daarom dit jaar een pilot houden en de bewoners en ondernemers door middel van een enquête naar hun mening te vragen. Deze enquête wordt heel specifiek gehouden in de straten waar de zomerterrassen dit jaar komen. Dit traject loopt parallel aan het gesprek met de stad over de andere voorstellen om het terrassenbeleid te versoepelen. Wanneer de resultaten positief zullen zomerterrassen worden opgenomen in het nieuwe beleid en krijgen ondernemers de gelegenheid om vanaf 2020 zonder parkeerdrukmeting een parkeerplaatsterras te exploiteren van 1 maart tot en met 31 oktober.

Zo hoog als de steun is voor de andere onderdelen van het beleid, zo verdeeld is de Hagenaar over het fenomeen parkeerplaatsterrassen. Zowel in het representatieve onderzoek als de vragenlijst via sociale media houden de voor- en tegenstanders elkaar bijna in evenwicht.

Het beeld wordt nog minder eenduidig als men de enquêteresultaten per straat uit de proefgebieden beschouwd: die variëren van overtuigende steun tot onvoldoende draagvlak.

In het coalitieakkoord 2019-2022 wordt het uitgangspunt gekozen om zowel draagvlak bij belanghebbenden als de parkeerdruk mee te nemen in de afweging.

Deze feiten zijn voor ons college de reden geweest om deels terug te komen op de gekozen insteek bij zowel de voorgenoemde aanpassing van het beleid, als bij de afgelopen zomer gehouden stadsbrede proef. Parkeerdruk als wegingsfactor was hier immers niet meegenomen. Nu blijkt dat ook de inspraakresultaten niet zondermeer duiden in de richting van vrijlaten, is het college van plan de volgende onderverdeling te maken:

Aan de afgelopen twee zomers gehouden proef hebben in totaal acht straten deelgenomen. Van deze straten is in de Prinsestraat, Reinkenstraat, het Zeeheldenkwartier, Dunne Bierkade en Fahrenheitstraat voor terrassen op parkeerplaatsen een duidelijk draagvlak (1). We willen daarom met deze straten in lijn van de proef doorgaan en deze opnemen als straten waar zonder parkeerdrukmeting in het terrasseizoen (1 maart- 31 oktober) parkeerplaatsterrassen worden vergund. Daar staat wel tegenover dat de terrassen in de winterperiode weg zijn. Op Hooikade, Gedempte Burgwal en in de Vruchtenbuurt is onvoldoende draagvlak: minder dan 50% voorstanders (2). Daarom worden daar geen parkeerplaatsterrassen meer toegestaan.

Als er de komende jaren nieuwe aanvragen (3) voor parkeerplaatsterrassen in winkelstraten worden ingediend, zullen de aanvragen beoordeeld worden op de parkeerdruk (zoals tot nu toe in het beleid: alleen onder de 90% worden vergunningen verleend).

Indien de parkeerdruk 90% of hoger is wordt in de regel geen vergunning voor een parkeerplaatsterras uitgegeven. Hiervan kan worden afgeweken indien uit draagvlakonderzoek blijkt dat er in de omgeving meer dan 50% draagvlak is. Als onderdeel van de aanvraag van een parkeerplaatsterrasvergunning voert de gemeente een draagvlakonderzoek uit onder belanghebbenden binnen 200 meter loopafstand van de locatie.

Op dit moment wordt een nieuw parkeerkader geformuleerd. Daarin zal het aantal uit te geven parkeervergunningen worden gekoppeld aan het aantal beschikbare parkeerplaatsen in de buurt. Parkeerplaatsterrassen, fietsparkeren, etc. worden hierdoor meer ruimte geboden.

Parkeerplaatsterrassen worden seizoensgebonden

Zoals gemeld zullen met ingang van het nieuwe terrasseizoen de parkeerplaatsterrassen seizoensgebonden zijn en alleen toegestaan zijn tussen 1 maart en 31 oktober. Voor bestaande vergunningen voor parkeerplaatsterrassen geldt dat deze doorlopen tot einde looptijd van de vergunning. De nieuwe regel zal gelden bij nieuwe vergunningaanvragen. Voor vergunningen die in dit kalenderjaar aflopen geldt dat deze bestaande terrassen met een nieuwe vergunning in het winterseizoen tussen 31 oktober 2020 en 1 maart 2021 nog mogen blijven. Deze overgangsregeling geldt niet voor de terrassen uit de proef van 2019 en niet voor nieuwe ondernemers. In beide gevallen is er immers geen sprake van nu bestaande voorzieningen op de parkeerplaatsen.

Conclusies en verdere procedure

Met uitzondering van de parkeerplaatsterrassen volgt het college de lijn die is voorgesteld in de brief van 26 juni 2019. De parkeerplaatsterrassen vergen in het licht van de inspraakresultaten en het coalitieakkoord een aanpak met meer facetten. Het ligt in de bedoeling van het college de nieuwe regels per 1 maart van dit jaar te laten ingaan. Dan start immers ook het nieuwe terrasseizoen. Hiervoor zullen wij de nieuwe regels voordien aanpassen. Wij zijn overtuigd dat met deze aanpassingen een heldere lijn voor de komende jaren is vastgelegd.

Met vriendelijke groet,
de wethouder van Onderwijs, Sport en Buitenruimte
Hilbert Bredemeijer